

Hordaland Fylkeskommune
Postboks 7900
5020 BERGEN

Vår referanse:
101839/1370391

Ansvarlig advokat:
Frode S. Halvorsen

Dato:
10. november 2017

VEDRØRENDE FV. 563 STRØMSNES-HOP, KLAGE PÅ VEDTAK OM EKSPROPRIASJON - MAGNE JOSTEIN STRØMSNES

Jeg viser til oversendelse av klage over ekspropriasjonsvedtak fra Statens Vegvesen til Hordaland Fylkeskommune den 19. september 2017, og etterfølgende korrespondanse hvor frist for merknader fra Magne Jostein Strømsnes er satt til 10. november 2017.

På vegne av Strømsnes opprettholdes de anførsler som er nevnt i vår klage av 22. juni 2017. I tilknytning til Statens Vegvesens oversendelsesbrev til Fylkeskommunen den 19. september, vil vi komme med noen tilleggsbemerkninger.

Det er i klagen gjort gjeldende at det foreligger både saksbehandlingsfeil og rettsanvendelsesfeil.

Når det gjelder **rettsanvendelsesfeil**, er det vist til følgende, kort oppsummert:

1. Det foreligger ikke interesseovervekt for ekspropriasjon i henhold til gammel plan når ny plan er under utarbeidelse. I alle tilfeller skulle det blitt foretatt en ny interesseavveining.

Denne anførselen opprettholdes.

Det er ikke den samme interesseavveiningen som gjør seg gjeldende uavhengig om det blir bro eller fylling over viken. De to alternativene har vesentlig forskjellig innvirkning på grunneiers muligheter for videre bruk og drift av eiendommen. Interesseavveiningen er således ikke kun «samfunnets interesse i bedre infrastruktur» mot «at grunneiarane ... må avstå areal fra egedomane sine». Det er en konkret interesseavveining som skal foretas konkret i hvert enkelt tilfelle.

Når det da for Vegvesenets side er foretatt den vurderingen at de ikke vil gjennomføre tiltaket som beskrevet i gammel plan, foreligger det heller ikke noen interesseovervekt for ekspropriasjon etter gammel plan.

For øvrig kan i denne sammenheng nevnes at så vidt vi kjenner til, er ny reguleringsplan nå vedtatt av Askøy kommune. Ekspropriasjonsvedtaket gjelder nå altså gjennomføringen av en

plan som er i strid med gjeldende regulering i området. Det vises her også til at Vegvesenet har søkt om utfylling i Olaviken, som også viser at Vegvesenet ikke har hatt til hensikt å gjennomføre den gamle reguleringsplanen.

Bilag 1: Kunngjøring fra Fylkesmannen i Hordaland av 9. november 2017

2. Dette ekspropriasjonsvedtaket kan ikke benyttes for erverv i samsvar med ny reguleringsplan. En slik ekspropriasjon mangler interesseavveining, og det er ikke utarbeidet ervervskart for et slikt inngrep.

En registrerer at Vegvesenet er enig med oss vedrørende denne anførselen.

Når det gjelder **saksbehandlingsfeil**, er det gjort gjeldende følgende:

1. Manglende oppfylning av veiledningsplikten i fvl. § 11 og brudd på kontradiksjonsprinsippet. Varselet om ekspropriasjon skulle ha hatt vedlagt et kartvedlegg.

Statens Vegvesen skriver i denne sammenheng at fordi det ikke står noe i varselet om at Olaviken skulle holdes utenfor, og fordi Vegvesenet har sendt ut forslag til arbeidsavtaler i mars 2017, hadde det «formodningen mot seg» at arealet i Olaviken ikke skulle være en del av forhåndsvarselet.

Vi er ikke enig i dette. Det fremgår ikke av varselet noen henvisning til forslaget til arbeidsløvet.

I denne sammenheng viser Vegvesenet også til at det er blitt gjennomført flere møter. Det er riktig. I kun ett av disse møtene har imidlertid erverv i samsvar med eksisterende plan vært tema. I de andre møtene har det vært reguleringsendringen i Olaviken som har vært tema. Olaviken har gjennomgående vært holdt som et separat tema uavhengig av de øvrige avståelsene som skal gjennomføres fra Strømsnes sin eiendom, hvilket også er bakgrunnen for grunneiers og vår antakelse om at varselet da ikke kunne gjelde Olaviken. Jeg viser her også til at grunneier har mottatt forslag til kjøpekontrakt for de øvrige arealene, men ikke for Olaviken, takst 153 og 154.

2. I alle tilfeller skulle Vegvesenet ha orientert om at Olaviken også ble omfattet av varselet, da grunneier i sine merknader gjorde det klart at en la til grunn at Olaviken ikke var omfattet.

Når det gjelder Statens Vegvesen sin veiledningsplikt når det ble klart også for Statens Vegvesen at grunneier oppfattet varselet til ikke å gjelde Olaviken, skriver Vegvesenet dette i sitt brev til Fylkeskommunen (min understrekning):

«På dette punktet finn vi det først nødvendig å vise til at førehandsvarselet om ekspropriasjon ble sendt 18.04.2017. Det var først ved merknadene til førehandsvarselet om ekspropriasjon, datert 22.05.2017, at vi blei gjort merksame på oppfatninga til grunneigaren. I vedtak om ekspropriasjon datert 30.05.2017, blei det presisert at området i Olaviken også er ein del av ekspropriasjonsprosessen, i samsvar med gjeldande reguleringsplan. Situasjonen blei såleis klargjort seks verkedagar etterpå. Dette må reknast som ei svartid som er i tråd med god forvaltningsskikk og rettleiingsplikta i fvl. § 11».

Statens Vegvesen viser her en svært manglende forståelse for både formålet med veiledningsplikten, og formålet med at grunneier skal ha anledning til å uttale seg før det blir truffet et vedtak om ekspropriasjon. **Å klargjøre situasjonen i selve ekspropriasjonsvedtaket, hjelper ikke grunneieren, og er selvsagt for sent, uavhengig av hvor raskt Vegvesenet klarte å treffe vedtak.**

Statens Vegvesen uttaler for øvrig til slutt at dette uansett **ikke er en feil «som kan ha verka inn på vedtakets innhold»**, jfr. fv. § 41. Tatt i betraktning at det er tale om grunneiers mulighet for kontradiksjon før det blir truffet et vedtak om ekspropriasjon av grunneiers eiendomsrett, er denne uttalelsen betenkelig. Når grunneier ikke har fått anledning til å uttale seg om en mulig ekspropriasjon av eiendom, er det selvsagt noe som vil ha kunnet innvirket på vedtaket.

Vi har til slutt **en generell bemerkning** som ikke direkte har betydning for denne saken, men som likevel må tas opp. Statens Vegvesen skriver i sine ekspropriasjonsvedtak, som de nå også har gjentatt i oversendelsesbrevet til Fylkeskommunen, en presisering på hva grunneiere kan påklage i et ekspropriasjonsvedtak. Det fremgår her at man kan klage på saksbehandling og rettsbruk, men at man ikke kan klage på det som er omtalt som «det fysiske inngrepet», og som er nærmere beskrevet slik i brevet til Fylkeskommunen: «dvs. traséval, vegbreidde, avkjørslser mv., er fastlagt i reguleringsplanen, og kan ikkje påklagast».

Statens Vegvesen har ikke kompetanse til å fastsette skranker for hva som kan påklages i deres vedtak. Enhver grunneier har rett til å påklage det han ønsker når et vedtak blir truffet mot ham. Det blir deretter opp til klageinstansen om klagen tas til følge eller ikke. I et så inngripende vedtak som ekspropriasjon, er det særlig viktig at Statens Vegvesen ikke gir inntrykk av at grunneiernes klagemuligheter er redusert. Det kan i sin tur medføre at grunneiere ikke sender inn klager som er relevante.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Harris

Kathrine Lien Mjell
Senioradvokat
klm@harris.no
938 30 000

Fylkesmannen i Hordaland

Søknadar om utfylling i Hopsvatnet og i Olavika på Askøy

Statens vegvesen søker om løyve etter
forureiningslova til to ulike tiltak på Askøy:

- Utfylling av 2 500 m³ sprengstein i Hopsvatnet
- Utfylling av 45 000 m³ sprengstein i Olaviken

Føremålet med tiltaka er å utbetre fylkesveg 563
mellom Hop og Strømsnes.

Saksdokumenter til søknadane kan du lese på nettsida
vår www.fylkesmannen.no/hordaland under Høyringar.

Merknadar til søknadane kan sendast på skjema
på nettsida vår, sendast til Fylkesmannen i
Hordaland, postboks 7310, 5020 Bergen eller til
fmhopostmottak@fylkesmannen.no
innan 3. desember 2017.

Grete's Reiser

21. november 2017:

Julebord på Westland Hotel

kr 850,- med buss (kr 500,- om du kjører selv)

Fra Straume 12.30 Busstasjonen 13.00 Åsane terminal 13.15

29. 12 2017 - 1.1.2018

Nyttårsfeiring på Brakanes Hotel i i Ulvik

Kr. 6500,- pr pers i dobbeltrom . Fra Straume 11.30

Allsong, seniordans, underholdning mm

16. april 2018: **5-dagers tur til Island**

kr 9800,- Ring meg gjerne for mer informasjon :-)

Vi kjører i moderne buss fra Turbu til M...